

РЕФЕРАТ

Осмоловская Кристина Владимировна

Орнамент как культурный код белорусского народа

Дипломная работа: 50 с., 20 рис., 50 источников.

Ключевые слова: ОРНАМЕНТ, БЕЛОРУССКАЯ КУЛЬТУРА, ТРАДИЦИИ, ИДЕНТИЧНОСТЬ, ЦЕННОСТИ, КУЛЬТУРНЫЙ КОД.

Актуальность исследования. Белорусский орнамент в условиях глобализации и технологического прогресса может утратить свою самобытность и идентичность. Это может привести к потере элементов национальной культуры, которые передавались из поколения в поколение на протяжении длительного времени, а также являлись неотъемлемой частью национального самоутверждения. Путем изучения структуры, содержания и функций белорусского орнамента можно исследовать исторические периоды, о которых не сохранилось письменных данных. Поэтому орнамент занимает ключевое место в художественной культуре Беларуси.

Объект исследования – традиционная культура белорусов.

Предмет исследования – орнамент как культурный код белорусского народа.

Цель исследования – выявление особенностей белорусского орнамента как культурного кода.

Основные задачи исследования:

1. рассмотреть белорусский орнамент как предмет теоретического изучения;
2. раскрыть символику белорусского орнамента;
3. охарактеризовать белорусский орнамент как элемент национального самоутверждения;
4. определить основные средства возрождения белорусского орнамента в современном социуме.

Методология и методы исследования – аксиологический и герменевтический подходы; методы сравнения, наблюдения, а также метод теоретического изучения и анализа источников.

Выводы. Как показало проведенное исследование, белорусский орнамент не теряет свою актуальность, а наоборот развивается мощными темпами. Он стал ведущим символом принадлежности к белорусской нации, языком межкультурного диалога и средством этнической идентификации. Белорусский орнамент – символ белорусской нации, сложный код и своеобразный невербальный язык. В современном мире орнамент выступает в качестве семиотического знака с определенной смысловой нагрузкой, который используется как один из компонентов в создании и продвижении имиджа нашей страны. Укреплению национального самосознания белорусов значительно способствует возрождение белорусского орнамента в современном социуме. Использование орнамента в создании различных видов современной продукции говорит о возрастании интереса к народным традициям и культурному достоянию наших предков в целом.

РЭФЕРАТ

Асмалоўская Крысціна Уладзіміраўна

Арнамент як культурны код беларускага народа

Дыпломная работа: 50 с., 20 мал., 50 крыніц.

Ключавыя словы: АРНАМЕНТ, БЕЛАРУСКАЯ КУЛЬТУРА, ТРАДЫЦЫІ, ІДЭНТЫЧНАСЦЬ, КАШТОЎНАСЦІ, КУЛЬТУРНЫ КОД.

Актуальнасць даследавання. Беларускі арнамент ва ўмовах глабалізацыі і тэхналагічнага прагрэсу можа страціць сваю самабытнасць і ідэнтычнасць. Гэта можа прывесці да страты элементаў нацыянальнай культуры, якія перадаваліся з пакалення ў пакаленне на працягу доўгага часу, а таксама з'яўляліся неад'емнай часткай нацыянальнага самасцвярджэння. Шляхам вывучэння структуры, зместу і функцый беларускага арнаменту можна даследаваць гістарычныя перыяды, пра якія не захавалася пісьмовых дадзеных. Таму арнамент займае ключавое месца ў мастацкай культуры Беларусі.

Аб'ект даследавання – традыцыйная культура беларусаў.

Прадмет даследавання – арнамент як культурны код беларускага народа.

Мэта даследавання – выяўленне асаблівасцей беларускага арнаменту як культурнага кода.

Асноўныя задачы даследавання:

1. разглядзець беларускі арнамент як прадмет тэарэтычнага вывучэння;
2. раскрыць сімволіку беларускага арнаменту;
3. ахарактарызаваць беларускі арнамент як элемент нацыянальнага самасцвярджэння;
4. вызначыць асноўныя сродкі адраджэння беларускага арнаменту ў сучасным соцыуме.

Метадалогія і метады даследавання – аксіялагічны і герменеўтычны падыходы; метады параўнання, назірання, а таксама метады тэарэтычнага вывучэння і аналізу крыніц.

Высновы. Як паказала праведзенае даследаванне, беларускі арнамент не губляе сваю актуальнасць, а наадварот развіваецца магутнымі тэмпамі. Ён стаў вядучым сімвалам прыналежнасці да беларускай нацыі, мовай міжкультурнага дыялогу і сродкам этнічнай ідэнтыфікацыі. Беларускі арнамент – сімвал беларускай нацыі і своеасаблівы складаны код. У сучасным свеце арнамент выступае ў якасці семіятычнага знака з пэўнай сэнсавай нагруккай, які выкарыстоўваецца як адзін з кампанентаў у стварэнні і прасоўванні іміджу нашай краіны. Ўмацаванню нацыянальнай самасвядомасці беларусаў значна спрыяе адраджэнне беларускага арнаменту ў сучасным соцыуме. Выкарыстанне арнаменту ў стварэнні розных відаў сучаснай прадукцыі кажа аб узрастанні цікавасці да народных традыцый і культурных здабыткаў нашых продкаў у цэлым.

ABSTRACT

Osmolovskaya Kristina Vladimirovna

The ornament as a cultural code of Belarusian people

Diploma paper: 50 p., 20 fig., 50 sources.

Keywords: ORNAMENT, BELARUSIAN CULTURE, TRADITIONS, IDENTITY, VALUES, CULTURAL CODE.

The relevance of the study. The Belarusian ornament in the conditions of globalization and technological progress can lose its originality and identity. This can lead to the loss of the elements of national culture that have been passed down from generation to generation for a long time and also have been an integral part of national self-affirmation. Examining the structure, content and functions of the Belarusian ornament, you can explore the historical periods which have not been preserved in written records. Therefore the ornament takes the key place in Belarusian artistic culture.

The object of the research – traditional culture of Belarusians.

The aim of the research – to identify the peculiarities of the Belarusian ornament as a cultural code.

The main objectives of the study:

1. to study the Belarusian ornament as a subject of theoretical research;
2. to show the symbolism of the Belarusian ornament;
3. to characterize the Belarusian ornament as an element of national self-affirmation;
4. to identify the main means of the revival of the Belarusian ornament in modern society.

Methodology and research methods – axiological and hermeneutical approaches; methods of comparison, observation as well as the method of theoretical study and sources analysis.

Conclusions. As shown by the study, Belarusian ornament does not lose its relevance, but on the contrary develops strongly. It has become a leading symbol of belonging to the Belarusian nation, the language of intercultural dialogue and the means of ethnic identification. Belarusian ornament is a symbol of the Belarusian nation, complex code and unique non-verbal language. In today's world the ornament acts as a semiotic sign with a specific meaning, which is used as a component in the development and promotion of our country's image. The revival of the Belarusian ornament in the modern society contributes greatly to the strengthening of the national identity of Belarusians. The use of ornament in the creation of various types of modern production shows the growing interest in the folk traditions and cultural heritage of our ancestors as a whole.